

İKV BİLGİ NOTU

BİRLEŞİK KRALLIK TRANS-PASİFİK ORTAKLIĞI'NIN 12'NCİ ÜYESİ OLDU

Ahmet Emre Usta, İKV Uzmanı

Birleşik Krallık, 15 Aralık 2024 tarihinde, Trans-Pasifik Ortaklığı için Kapsamlı ve İlerici Anlaşma'nın (*Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership-CPTPP*) 12'nci üyesi oldu. Böylece ilk defa bir Avrupa ülkesi Hint-Pasifik bloğuna katıldı. Birleşik Krallık İş ve Ticaret Bakanı Jonathan Reynolds yaptığı açıklamada, CPTPP üyeliğiyle birlikte, "Birleşik Krallık, mevcut ilişkilerini güçlendirirken, heyecan verici yeni pazarlardan yararlanmak için benzersiz bir konuma sahip oldu" dedi.

Birleşik Krallık 2021 yılında, Londra'nın "Küresel Britanya" adı altında kendini yeniden bir ticaret merkezi hâline getirme çabasının bir parçası olarak CPTPP'ye katılmak için başvuruda bulunmuştu. CPTPP üyeliği Nisan 2023'te resmen onaylandı ve dönemin Başbakanı Rishi Sunak CPTPP üyeliğinin "Brexit sonrası özgürlüklerimizin gerçek ekonomik faydalarını" gösterdiğini ifade etti.¹

Trans-Pasifik Ortaklığı için Kapsamlı ve İlerici Anlaşma Nedir?

11 ülke arasında imzalanan bir ticaret anlaşması olan CPTPP'nin üyeleri Avustralya, Brunei, Kanada, Şili, Japonya, Malezya, Meksika, Yeni Zelanda, Peru, Singapur ve Vietnam olarak karşımıza çıkıyor. Birleşik Krallık ile beraber ilk defa kurucu olmayan bir ülke CPTPP'ye üye oldu.

Küresel GSYİH'in %15'ini oluşturan CPTPP, 500 milyondan fazla bir nüfusu temsil ediyor. CPTPP sanayi ve tarım ürünlerindeki vergilerin azaltılması, bazı ürünlerde vergilerin tamamen kaldırılması, yatırımların önündeki kısıtlamaların sınırlandırılması ve fikri mülkiyet haklarının korunmasına daha fazla önem verilmesi gibi konuları içeriyor.²

Trans-Pasifik Ortaklığı için Kapsamlı ve İlerici Anlaşma'nın Birleşik Krallık İçin Anlamı Nedir?

Karşılıklı olarak pazarlara daha fazla erişim ve tarifelerin %95'inin ortadan kaldırılması taahhüdü, CPTPP'nin en önemli yönü olarak karşımıza çıkıyor. Ancak Birleşik Krallık'ın anlaşmadan elde edeceği kazanımların oldukça az olması bekleniyor. Nitekim anlaşmanın Birleşik Krallık GSYİH'sini yaklaşık %0,08 ve uzun vadede ikili ticaret hacmini 4,9 milyar sterlin artıracığı tahmin ediliyor. Buna karşın Birleşik Krallık İş ve Ticaret Bakanı Jonathan Reynolds anlaşmayı bir *start-up*'a benzetererek, tahminlerin Vietnam gibi bazı

¹ Sebastian Strangio, "UK Officially Joins Trans-Pacific Trade Agreement", *Diplomat*, 16.12.2024, <https://thediplomat.com/2024/12/uk-officially-joins-trans-pacific-trade-agreement/>

² Vuslat Nur Şahin, "Amerikasız Trans Pasifik Ticaret Anlaşması: Doğu Asya'da Hareket Alanı Artan Japonya", *AVİM*, 2019, <https://avim.org.tr/tr/Yorum/AMERIKASIZ-TRANS-PASIFIK-TICARET-ANLASMASI-DOGU-ASYA-DA-HAREKET-ALANI-ARTAN-JAPONYA>

üyelerin küresel ticaretteki öneminin hızla arttığı gerçeğini hesaba katmadığını belirtiyor.³ Dahası üyelik, Birleşik Krallık'ın halihazırda uluslararası politikasının bir ayağı olarak belirlediği ve 2050 yılına kadar küresel büyümenin %54'ünü oluşturması beklenen Hint-Pasifik bölgesinde yeni bir varlık kazandırıyor. Bu üyelik aynı zamanda küresel ekonomide parçalanma riski ve çok taraflı ticaret sistemi üzerinde baskıların olduğu bir dönemde modern ticaret kurallarının geliştirilmesi potansiyelini artırıyor.⁴ Anlaşmadan en fazla BK ile yürürlükte bir STA'sı bulunmayan Malezya ve Brunei'nin fayda sağlayacağı düşünülüyor.

³ Dharshini David, "CPTPP: UK Has Joined Asia's Trade Club but What is It?", *BBC*, 15.12.2024, <https://www.bbc.com/news/explainers-55858490>

⁴ "The Accession of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland to the Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership: Agreement Summary", *Gov.uk*, 17.07.2023, <https://www.gov.uk/government/publications/cptpp-agreement-summary>